

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

INFORMATOR br. 1/2010.

Period od 01.01.2010. do 30.06.2010. godine

Dragi članovi!

2010. godinu započeli smo radno. Već u januaru, dugo pripremana izložba "Kreativnost u slobodno vrijeme" bila je otvorena. O ovoj aktivnosti opširnije nas informiše Leona Sabolek. Na "radnom druženju" u februaru, nakon sastanka UO Česke besede, dogovorene su aktivnosti za ovu godinu. Probe naše male pjevačke skupine počele su u aprilu. Na prvom sastanku koji je održan u Ambasadi Češke Republike u BiH odabrane su "pisničke" i dogovoreni termini za održavanje proba. Ovom prilikom se zahvaljujem svim članovima koji su iskazali svoj interesovanje za ovu aktivnost.

U junu, organizovali smo izlez u Kreševo i započeli snimanje dokumentarnog filma "Probuđene lutke". Odazvali smo se pozivu za snimanje serijala pod nazivom "I mi smo BiH". Naime, lokalna televizija TV Vogošća snimila je polusatne emisije o radu "manjinskih" udruženja.

Nastavili smo saradnju sa Udruženjima "Cankar", "HUM", "POLSA" i Udruženjem građana italijanskog porijekla. Upriličen je sastanak sa načelnikom Općine Novo Sarajevo na kojem smo predložili naš osnovni problem koji se odnosi na nedostatak prostorija za rad. Nažalost, i ovaj sastanak je završio bezuspješno, jer informacija koju smo dobili upućuje na to da se svi raspoloživi prostori na ovoj Općini isključivo daju u najam putem Javnog poziva.

Ovo je kratak osvrt na najvažnije aktivnosti u proteklom periodu.

Jovanka Manžalović Šalaka

Izložba "Kreativnost u slobodno vrijeme" postavljena u Maloj galeriji Franjevačkog samostana sv. Anto od 11.01. do 18.01.2010. godine

U Maloj galeriji Franjevačkog samostana sv. Anto na Bistriku, 11.01.2010. godine, svečano je otvorena izložba "Kreativnost u slobodno vrijeme" koju već tradicionalno svake druge godine organizira "Česká beseda" Sarajevo u suradnji sa MVP Češke Republike, Ambasadom Češke Republike u BiH i Franjevačkim samostanom sv. Anto na Bistriku.

Izložbu je otvorila Jovanka Manžalović Šalaka, predsjednica "Česke besede" Sarajevo. Tema ovogodišnje izložbe bio je Prag, odnosno, kako povijesne, tako i suvremene fotografije glavnoga grada Češke Republike. Dopredsjednik Tomislav Krzyk je u nekoliko riječi prezentirao niz manje poznatih zanimljivosti o Pragu.

Pripreme za izložbu je obavila Jovanka Manžalović Šalaka sa članovima Besede, a njenu postavku je izvršio Duško Toholj. Svoje radove je izložilo 19 članova "Česke besede", a osim fotografija Praga tu su se našli i drugi eksponati koji svjedoče o inspiraciji i talentu kojeg posjeduju. I ova je izložba potvrdila visoku umjetničku razinu autora, ali i njihovu sjajnu prezentaciju u skladu sa izložbenim prostorom i ambijentom.

Izložba je pobudila veliko zanimanje javnosti i medija. Na otvorenju su, uz ostale brojne ugledne goste, bili i konzulica Jana Stara, Matko Kovačević (HKD Napredak), Vasilija Ibrahimagić (Udruženje Makedonaca), kao i članovi SKD Cankar.

Leona Sabolek

Druženje sa etnologima

Krajem maja 2010. godine su se u Sarajevskoj pivnici na Bistriku družili predstavnici "Česke besede"

Sarajevo sa četrnaest etnologa iz Češke Republike, njihovom kolegicom iz Slovačke i kolegom iz Srbije. Među gostima su bili stari znanci, etnolozi dr Zdenek Uherek i dr Jana Pospišilova, koji su naš grad posjetili još 1996. godine kada je Sarajevo uveliko bilo obilježeno ožiljcima rata. Prilikom prvog boravka razgovarali su sa građanima češkog porijekla koji su preživjeli opsadu Sarajeva. Razgovore sa krajanima, rezultate svojih istraživanja, kao i svoje dojmove, dr Uherek je kasnije objavio u knjigama. U pivnici su sarajevski "Besedjaci" i gosti zajedno pjevali češke pjesme, te razmijenili poklone. Gosti su dobili majice sa znakom "Česke besede" Sarajevo, a domaćini ručno rađene suvenire – lutke u češkim nošnjama, a od gošće iz Slovačke – poznato piće "Borovička".

Jadranka Šuster

Probuđene lutke

U Pozorištu mladih u Sarajevu je 13.06.2010. godine počelo snimanje dokumentarnog filma pod radnim naslovom "Probuđene lutke". Povod snimanju je prošlogodišnja 100-ta obljetnica lutkarstva, a začetnici toga, kao i mnogih drugih oblika gradskog života u Sarajevu, bili su upravo Česi. Važnu ulogu u filmu ima staro lutkarsko kazalište koje se čuva u obitelji Stuchlý. Film bi trebao biti gotov do petnaeste godišnjice obnove rada "Česke besede" Sarajevo, dakle, do proslave Svetog Václava 28.09.2011. godine. U radnom dogovoru i prvim kadrovima filma učestvovali su: predsjednica "Česke besede" Sarajevo Jovanka Manžalović Šalaka i dopredsjednica Leona Sabolek, glumci-lutkari Ante Hrkač, Jasminka Požek i Drago Buka, snimatelji Senka Paunović Sivjakov i Igor Sivjakov, te izvršni producent Mirsad Tukić.

Leona Sabolek

Izlet u Kreševo

"Česká beseda" Sarajevo svake godine organizira izlet na kojem članovi mogu upoznati patinu bosanskohercegovačke prošlosti. Cilj puta 26.06.2010. godine bio je kraljevski grad Kreševo. Nakon dolaska u Kreševo autobusom, popeli smo se blagim usponom do starog franjevačkog samostana koji tu postoji stoljećima, a današnji izgled datira od 1895.godine. Tu nas je dočekaio domaćin-fratar i prvo poveo prema crkvi sv. Katarine. Stara crkva, obnavljana prema projektu Karla Paříka, morala je

biti srušena zbog potonuća glavnog oltara. Nova je građena između 1963. i 1970. godine, a krasi je mozaici Ive Dulčića. U unutrašnjosti crkve ima niz vrijednih slika nepoznatih autora iz 17. i 18. stoljeća. Najpoznatija je "Bosanska kraljica sa sv. Franjom daruje Kreševski samostan Majci Božijoj". Na njihovoj restauraciji je radio akademski slikar Gabrijel Jurkić. Tu su i kripte kreševskih franjevaca među kojima ima i biskupa.

U samostanu je stari muzej koji u svojim njedrima čuva niz dragocjenosti iz prošlosti ovoga kraja. Osim zbirki sakralnih predmeta, zastupljeni su i eksponati iz oblasti rudarstva i tradicionalnog kovačkog, kao i drugih zanata. Tu je niz vrijednih dokumenata i knjiga. U muzeju je autentična spomen-soba fra Grge Martića, a bista ovog velikog franjevca, rad Ivana Meštrovića, nalazi se na pročelju. Samostan ima i bogatu biblioteku koju ovoga puta, nažalost, nismo mogli pogledati.

Put se nastavio kroz šumu do restorana "Ribnjak". Tu nas je čekao ručak po izboru – pastrmka ili šnicla. Nakon izvrsnog ručka družili smo se do popodnevni sati. Vedro raspoloženje uz pjesmu naš najmlađi član Ivan Milošević popratio je svirkom na tamburici.

U povratku smo se kraće zadržali u samom gradu Kreševu kako bismo prošetali njegovom poznatom povijesnom jezgrom. Ovaj izlet će ostati u zaista lijepoj uspomeni svim njegovim učesnicima.

Leona Sabolek

GLEDAJMO ČEŠKU TELEVIZIJU!

Dragi moji, svi vi koji volite češki jezik i češku kulturu – evo jedne zanimljivosti za vas! Ako imate bežičnu, kablovsku ili ADSL internetsku konekciju, pruža vam se prilika da pratite programe češke televizije.

Već neko vrijeme koristim tu mogućnost i, najkraće rečeno, oduševljena sam! Svakodnevno pratim razne emisije - putopise po Češkoj, o mjestima u kojima jesam i u kojima nisam bila, show-programe, muzičke emisije, kvizove – nema šta nema! Divim se filmskim umijećima čeških autora – snimkama prirodnih ljepota i znamenitosti, ne samo iz Češke, nego i iz raznih dijelova svijeta. Gledam i popularne kulinarske emisije, programe za djecu i još mnogo toga.

Uvijek se nešto može gledati "žive" (uživo). Nekada će se, kad izaberete ono što želite pogledati, pojaviti obavijest da se određena emisija može gledati samo na teritoriji ČR ili se trenutno ne može gledati zbog zaštite autorskih prava. Bez obzira na to, uvijek se nešto zanimljivo može pronaći na jednom od četiri

kanala Češke TV. Neobično mi je da u svojoj kući gledam i slušam emisije kao da sam u Češkoj.

Neprocjenjivo za učenje češkog jezika!

Šta uraditi? Prvo kliknite na:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

Zatim izaberite ČT1, ČT2, ČT3 ili ČT4.

Program koji ide uživo ima oznaku "**žive**". Obično su to vijesti.

Na navedenoj web-stranici imate izbor raznih emisija. Neke od njih se više ne emitiraju, ali se nalaze u arhivi pa ih možete pogledati kad god to želite. Tako ja, naprimjer, pratim seriju *Vyprávěj* od prve epizode, u kojoj se, između ostalih, kao glumac pojavljuje i poznati filmski režiser **Jiří Menzel**. Kroz priču dječaka pratimo život jedne češke porodice. U igrani dio ukomponirani su i dokumentarni snimci koji prikazuju različite aspekte češkog društva iz druge polovice XX stoljeća - društvene, kulturne, političke, historijske...

Zanimljiva je i serija *Poste restante* sa karakterističnim češkim humorom.

Ako volite show-programe, pogledajte *Uvolněte se, prosím*.

Češka je poznata po pejzažnoj arhitekturi (kompleks zamka Lednice sa parkom je na svjetskoj listi baštine UNESCO-a). Emisije *Rajské zahrady* nas na zabavan način, kroz dijaloge oca i sina, vode po botaničkim vrtovima Češke.

Koristite dostignuća moderne tehnologije i uživajte!

Jadranka Šuster

INFORMACIJA O VIJEĆU NACIONALNIH MANJINA FEDERACIJE BiH

Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Federaciji BiH, usvojenim 04.09.2008. godine od strane Parlamenta Federacije i

Zastupničkog doma, utvrđena su prava i obaveze pripadnika nacionalnih manjina, kao i Savjetodavno vijeće nacionalnih manjina Federacije.

Federalno Ministarstvo pravde je 26.11.2008. godine objavilo Javni poziv Udruženjima nacionalnih manjina da pošalju predstavnike na Osnivačku sjednicu Vijeća nacionalnih manjina. Sjednica je održana 15.12.2008. godine, te su izabrani predstavnici koji će se angažovati na stvarnom formiranju Vijeća.

Nakon niza sastanaka i pregovora u Vladi Federacije i Komisiji za ljudska prava sa predstavnicama privremenog Vijeća, gospođama Sanjom Bogdanović, Hidajetom Redžić i Irmom Muratović, donesena je odluka o formiranju Savjetodavnog vijeća pripadnika nacionalnih manjina u Federaciji od strane Predstavničkog i Zastupničkog doma naroda, dana 21.05.2009. godine.

Parlament Federacije donio je 03.12.2009. godine Odluku o osnivanju i imenovanju članova Savjeta nacionalnih manjina Federacije. Imenovani su: Abinon Iso - Jevrej, Bahoš Emil - Slovak, Bogdanović Sanja - Slovenka, Čengić Irmina - Poljakinja, Čivić Petar - Italijan, Đurić Slavica - Makedonka, Krzyk Tomislav - Čeh, Muratović Irma - Mađarica, Redžić Hidajeta - Crnogorka, Varan Hakan - Turčin i Zenillahu Džemina - Albanka. Nisu imenovani predstavnici Roma, Nijemaca, Rumuna, Rusa, Rusina i Ukrajinaca, jer se niko od njih nije odazvao.

Konstituirajuća sjednica gore imenovanih održana je 15.02.2010. godine i na njoj je usvojen Statut, Poslovnik o radu, izvršen je izbor predsjednika, 2 potpredsjednika, kao i radnih tijela - komisija.

Za predsjednicu je izabrana Bogdanović Sanja, a za potpredsjednice Redžić Hidajeta i Muratović Irma. Predsjednik Komisije za ustavna prava je Čivić Petar, a predsjednik Komisije za očuvanje identiteta je

Tomislav Krzyk

IN MEMORIAM

Ana Boček preminula je 14. juna 2010. godine u 64. godini.

**Plan aktivnosti za period
za period od 01.07.2010. do 31.12.2010. godine**

1. Informator br.1/2010.;
2. Prikupljanje arhivske građe za dokumentarni film "Probuđene lutke";
3. Prikupljanje arhivske građe za monografiju "Česi u Sarajevu";
4. Otvaranje "Češkog kutka" - biblioteka Udruženja;
5. Probe i druženja uz "česke lidovke";
6. Obilježavanje Dana sv.Vaclava i četrnaestogodišnjice rada Udruženja;
7. Druženje povodom božićnih i novogodišnjih blagdana;

Važna napomena: *Svaka pomoć u realizaciji navedenih aktivnosti svih zainteresovanih članova Udruženja je dobrodošla*

Uz ovaj broj INFORMATORA u dodatku: "Zapjevajmo zajedno 'písničky'!"

Sarajevo, , 01.07.2010. godine

Upravni odbor Česke besede Sarajevo

Izvod iz statistike posjećenosti WEB stranice **www.ceskabesedasa.ba**

Januar – Juni 2010.

Zbir po mjesecima

Mjesec	Dnevni prosjek				Ukupno po mjesecu					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Jun 2010	159	123	35	14	277	113420	421	1072	3713	4785
Maj 2010	185	129	41	15	255	114057	480	1294	4029	5741
Apr 2010	260	200	55	17	259	159008	511	1656	6008	7824
Mar 2010	303	210	60	13	280	130269	432	1874	6526	9403
Feb 2010	281	223	52	12	240	100571	355	1461	6260	7869
Jan 2010	456	293	71	10	269	135350	313	2209	9098	14161
Ukupno						752675	2512	9566	35634	49783

INFORMATOR pripremila Jovanka Manzalović Šalaka
Lektorisala Gordana Frimel
Priprema i štampa: Igor Sivjakov

Tel: (387) 033 202 192;
Nevrt Ljiljana

033 668 551;
Hrzek Branka

061 546 144;
Krzyk Tomislav

061 504 408
Manzalović Š. Jovanka

Fax: (387) 033 664 160
ceska_beseda_sa@yahoo.com